Elektronicznie podpisany przez:
Izabela Chrulska
dnia 26 listopada 2025 r.

UCHWAŁA Nr RIO.II-00311-98/2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 26 listopada 2025 r.
w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2026-2033.

Na podstawie art. 13 pkt 12 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U z 2025 r., poz. 7), art. 230 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U z 2025 r., poz. 1483) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 z dnia 27 lipca 2023 r. Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących:

Skład Orzekający w osobach:
Izabela Chrulska - przewodnicząca
Małgorzata Rutkowska - członek Kolegium
Maria Wasilewska - członek Kolegium

opiniuje pozytywnie z zastrzeżeniem
projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2026-2033, wskazując na uwagi zawarte u uzasadnieniu.

U Z A S A D N I E N I E

Skład Orzekający wydał opinię o projekcie uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2026-2033, zawartym w Zarządzeniu Nr 166/2025 Wójta Gminy z dnia 13 listopada 2025 roku (wpływ: 14.11.2025 r.), z uwzględnieniem projektu budżetu Gminy Czyże, przyjętego Zarządzeniem Nr 167/2025 Wójta Gminy z dnia 13 listopada 2025 roku.
Przedłożony projekt uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże spełnia wymagania formalne określone w art. 226 – 229 ustawy o finansach publicznych oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 roku, poz. 83). Założone wartości dla 2026 roku znajdują uzasadnienie w projekcie budżetu i są z nim zgodne.

Projekt budżetu na 2026 r. przewiduje dochody ogółem w wysokości 13.482.115,20 zł (w tym: bieżące 12.342.117,20 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 14.194.024,39 zł (w tym: bieżące 12.585.417,39 zł).
Deficyt budżetu w wysokości 711.909,19 zł ma zostać sfinansowany z:
– planowanych do zaciągnięcia kredytów w kwocie 460.000,00 zł;
– wolnych środków w kwocie 170.000,00 zł;
– niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych w kwocie 81.909,19 zł.
Wykazane źródła finansowania deficytu są zgodne ze źródłami wymienionymi w art. 217 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
Łączna planowana w projekcie budżetu kwota przychodów wynosi 881.909,19 zł (§952 w kwocie 630.000 zł, §950 w kwocie 170.000 zł, §906 w kwocie 81.909,19 zł). Rozchody w wysokości 170.000 zł (§992) przeznacza się na spłatę kredytów.

Skład Orzekający wnosi zastrzeżenie co do wysokości zaplanowanych w budżecie przychodów wewnętrznych, angażowanych na pokrycie planowanego deficytu budżetowego. Analiza sprawozdań budżetowych oraz bilansu z wykonania budżetu Gminy za 2024 rok sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2024 r. wskazuje, iż w roku 2025 Gmina dysponuje przychodami wewnętrznymi w wysokości 758.527,14 zł. Według przewidywanego wykonania budżetu 2025, przedstawionego w

projekcie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy, rok budżetowy 2025 zamknie się deficytem wynoszącym 433.527,14 zł oraz zrealizowane zostaną rozchody w wysokości 155.000 zł. Zatem maksymalna kwota przychodów wewnętrznych możliwa do zaangażowania w budżecie roku 2026 wyniesie 170.000 zł (a nie 251.909,19 zł). Zgodnie z wyjaśnieniem nr SK.3020.6.2025 Wójta Gminy Czyże - poziom wykonanego deficytu w przewidywanym wykonaniu roku 2025 ulegnie zmniejszeniu o brakujące środki z uwagi na to, iż w wykonanych dochodach nie ujęto środków w kwocie 81.909,19 zł, które wpłyną jeszcze w roku 2025 i będą stanowiły przychody wewnętrzne możliwe do zaangażowania w roku 2026.
Skład Orzekający zastrzega zatem, że warunkiem przyjęcia przez Radę konstrukcji budżetu proponowanej w projekcie budżetu będzie możliwa jedynie przy faktycznym zamknięciu roku 2025 deficytem budżetowym nieprzekraczającym 351.617,95 zł.

Gmina Czyże zakłada spłatę zaciągniętego i planowanego do zaciągnięcia długu do końca 2033 roku. W latach 2027 - 2033 nie prognozuje się pozyskiwania nowych przychodów z tytułów zwrotnych (kol. 4.1). Od roku 2027 przewiduje się dodatnie wyniki budżetów (kol. 3), które w całości będą służyły finansowaniu planowanych rozchodów (kol. 5.1).
Najwyższy poziom zadłużenia przewiduje się na koniec 2026 r. w wysokości 1.495.000 zł, co stanowi 11,08% dochodów ogółem (w stosunku do dochodów bieżących 12,11%). W kolejnych latach jego wielkość będzie sukcesywnie maleć. W całym okresie Prognozy zaplanowane zostały wydatki na obsługę tego długu.

Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Czyże na lata 2026-2033 wynika, że w 2026 roku, jak również w latach kolejnych objętych prognozą zostanie zachowana relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych, tzn. wskaźniki planowanych w poszczególnych latach spłat zobowiązań (wynikające z relacji po lewej stronie nierówności we wzorze z art. 243 ustawy o finansach publicznych) nie przekroczą wskaźników dopuszczalnych limitów spłat zobowiązań (określonych po prawej stronie nierówności we wzorze). W 2026 roku wskaźnik spłaty rat kapitałowych wraz z odsetkami wynosi 2,26% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2025 r., który stanowi 13,42% (w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy relacja wynosi 13,39%). Porównanie ustalonych dla poszczególnych lat procentowych wskaźników pomiędzy planowanymi spłatami zobowiązań a dopuszczalnymi wskaźnikami spłat kształtuje się na poziomie od 0,33% do 9,53%. Na uwagę zasługuje rok 2032, gdzie rezerwa limitowa oscyluje poniżej jednego punktu procentowego, tj. **0,66%** oraz 2033 rok, gdzie rezerwa ta wynosi **0,33%**.

Wynik z działalności bieżącej Gminy miałby zamknąć się tzw. niedoborem operacyjnym (ujemną różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) w wysokości (-) 243.300,19 zł. Gmina na pokrycie planowanego deficytu angażuje przychody wewnętrzne w kwocie przewyższającej ujemne saldo operacyjne. Skład Orzekający uznaje, że wymóg równoważenia budżetu w części dotyczącej dochodów i wydatków bieżących, o którym mowa w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych został spełniony.
W pozostałych latach Prognozy, 2027-2033 zakładane są tzw. nadwyżki operacyjne, czyli dodatnie różnice między dochodami i wydatkami bieżącymi na poziomie od 229.853,51 zł do 468.553 zł.
Na tle danych historycznych w latach 2019 - 2025 Gmina osiągała nadwyżki operacyjne od 177.938,86 zł do 2.634.026,17 zł. Analizując powyższe, Skład Orzekający stwierdza, iż w kontekście historycznym zaplanowane wartości mieszczą się w średniej arytmetycznej sald z ostatnich 7 lat, która wynosi 902.193,92 zł (uwzględniając przewidywane wykonanie roku 2025).
Ponadto, Gmina Czyże planuje uzyskać dochody ze sprzedaży majątku w 2026 roku w kwocie 70.000 zł oraz w roku 2030 w kwocie 15.000 zł. Zaplanowana wartość w roku 2026 znajduje uzasadnienie w oparciu o dane historyczne i w objaśnieniach, natomiast do wartości wykazanych w roku 2030 nie odniesiono się.

Skład Orzekający wydając powyższą opinię wskazuje na zachowanie przez organy Gminy konsekwentnej dyscypliny finansowej w perspektywie kolejnych lat budżetowych, celem urzeczywistnienia zakładanych w projekcie WPF wartości, w tym osiągnięcia prognozowanych wskaźników obsługi długu warunkowanych przede wszystkim odpowiednimi wynikami operacyjnymi budżetów. Podkreślić należy, iż w gestii Gminy jest nieprzerwane monitorowanie realizacji przedstawionych w prognozie wieloletniej.

W odniesieniu do formalnej poprawności projektu uchwały budżetowej Skład Orzekający zauważa, iż w wierszu „Wykonanie 2025" w kol. 4.3.1 „na pokrycie deficytu budżetu" błędnie wykazano wolne środki w kwocie 603.527,14 zł. Przewidywany deficyt roku 2025 został ustalony na poziomie (-) 433.527,14 zł.

Uwzględniając powyższe, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

Pouczenie:
Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego
Izabela Chrulska